

BIBΛIO

Βιβλία μυθοπλασίας για τις ώρες άργίας

Κριτική - παρουσίασις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Τά βιβλία που σας προτείνω σήμερα είναι όλα μυθιστορήματα ή πάντως έργα λογοτεχνίας. Σκέφθηκα ότι τον τελευταίο καιρό σάς έχω δώσει μόνον τίτλους μελετημάτων και επιστημονικών βιβλίων. Πρέπει να διανθίζουμε τά πολύ σοβαρά με ελαφρότερα αναγνώσματα, έτσι ώστε να προσφέρουμε μία ποικιλία στον ένανό μας. Τό παράδοξο είναι ότι, τόν τελευταίο καιρό, ή ελληνική παραγωγή στόν χώρο τής λογοτεχνίας είναι κάπως απογοητευτική, ενώ αντίθετως ή προσφορά μεταφράσεων είναι πολύ μεγάλη. Ακολουθώντας αυτό τό ρεύμα, λοιπόν, τά μισά από τά βιβλία σήμερα είναι ξένων συγγραφέων.

■ **Ζάν-Ματίας Αντρέα, Νά τήν προσέχει** (μτφρ. Μήνα Πατεράκη-Γαρέφη, έκδ. Πατάκη, σελ. 518, είρώ 20,90). Ο συγγραφέας είναι Γάλλος, γεννημένος στό Σαιν Ζερμαίν άν Λαι και μεγαλωμένος στίς Κάννες. Έσπούδασε Πολιτικές Έπιστήμες στό Παρίσι και έν συνέχεια Οικονομικά στό ESCP Business School, επίσης στό Παρίσι. Έργάσθηκε ως σκηνοθέτης και σεναριογράφος μεταξύ 2003 και 2013 και από τό 2017 άρχισε να άσχολείται σοβαρά μέ τήν λογοτεχνία. Τό πρώτο του μυθιστόρημα «Βασίλισσά μου» (μτφρ. ελληνικά έκδ. Στερέωμα) απέσπασε σειρά βραβείων και τόν κατέστησε γνωστό στήν πατρίδα του. Τό παρόν είναι τό τέταρτο βιβλίό του. Η δράσις τοποθετείται στήν Ιταλία τού ά' ήμισιου τού 20ου αιώνου. Οί ήρωες είναι δύο: ό Μίμο Βιταλιάνι, λαϊκής καταγωγής, πτωχός, πάσχων από νανισμό, μαθητεύομενος γλύπτης, κοντά sé Έναν δάσκαλο που τόν βασανίζει. Η ήρωίδα είναι ή Βιόλα Όρσινι, από άριστοκρα-

τική οικογένεια, δημοφ, καλλιερημένη και προωρισμένη από τήν οικογένειά τής για Έναν γάμο χρήσιμο στήν προώθηση τών οικογενειακών συμφερόντων. Οί δύο συναντάνται τυχαίως και ή σχέση τους, όπως αναγνωρίζουν, είναι «συμπακτική». Δέν μπορούν να μείνουν μαζί, δέν άντέχουν να ζουν χωριστά. Μέχρις ότου τά γεγονότα στήν Ιταλία τού άνερχομένου φασισμού παίρνουν άσχημη τροπή και ή Βιόλα πεθαίνει. Ο Μίμο άρχίζει να φιλοτεχνή τό άριστούργημά του, που είναι μία Πιετά. Αλλά τό έργο του έχει κάτι άπροσδόκητο, που όδηγεί στήν παραλαβή του από τό Βατικανό, για να άποσυρθη από τήν πρόσβαση τού κοινού. Και ό Μίμο παραμένει κοντά στό άριστούργημά του επί πολλά χρόνια, «για να τήν προσέχη». Η Πιετά Βιταλιάνι είναι ένα φανταστικό έργο που κλείνει τήν δημιουργία τού Μίμο. Τό βιβλίό είναι έξαιρετικά γραμμένο και ή υπόθεση είναι σχεδόν άστοιμοτική. Αλλά και βαθειά συναισθηματική.

■ **Julia Malye, Τά κορίτσια τού Λά Μπαλέν** (μτφρ. Μαρία Μαντή, έκδ. Μεταίχμο, σελ. 648, είρώ 19,90 και sé e-book είρώ 13,99). Από τήν Γαλλία είναι και ή συγγραφέας τού δεύτερου βιβλίου μας σήμερα. Η συγγραφέας ξεκίνησε πολύ νωρίς τήν σταδιοδρομία τής, sé ηλικία μόλις 16 ετών. Και συγχρόνος άρχισε να συγκεντρώνει βραβεία. Μάλιστα, άρχικά έγραφε στα γαλλικά, στέφθηκε πρόσκαιρα στα άγγλικά και επανήλθε στήν μητρική τής γλώσσα. Τό παρόν έράφη στα γαλλικά. Είναι μία ιστορία που χρονολογείται στό 1720 και άρχίζει στό Παρίσι. Η προϊσταμένη ένός νοσοκομείου στό Παρίσι διατάσσεται να συγκεντρώσει τουλάχιστον 100 «εθελόντριες»,

για να τίς στείλ στήν Λουϊζιάνα, να παντρευθούν άντιστόχους Γάλλους άποίκους. Τό φαινόμενο είναι γνωστό για τόν 18ο, τόν 19ο και τίς άρχές τού 20ου αιώνου. Όμως στό πλοίο ή Σαρλότ, ένα όρφανό κορίτσι 12 ετών, αναπτύσσει άπροσδόκητη φιλία μέ τήν Πετρονίλ, μία πωχευμένη άριστοκράτισσα, και τήν Ζενεβιέβ, μία «άγγελολοπίο», δηλαδή μία γιάτρισσα που έκανε άμβλώσεις. Τά κορίτσια από τό πλοίο «Λά Μπαλέν», που τίς μεταφέρει στήν Λουϊζιάνα, θα κληθούν να άντιμετωπίσουν πολλές δύσκολες καταστάσεις, αλλά θα προσαρμωθούν, κάθε μια μέ τόν τρόπο τής, στήν νέα πατρίδα τής και στήν άποικιακή πραγματικότητα. Τό βιβλίό είναι ένα γοητευτικό ιστορικό μυθιστόρημα στηριγμένο sé πραγματική έρευνα και ιστορικά δεδομένα.

■ **Friedrich Dürrenmatt, Ο δικαστής και ό δήμος τού** (μτφρ. Πελαγία Τανάρη, επίμετρο Ανδρέας Αποστολίδης, έκδ. Ροές, σελ. 160, είρώ 14,84). Αστυνομική ιστορία, σύντομη αλλά μέ λογοτεχνική προδιαγραφή, από τό «τρομερό παιδί» τών έλβετικών γραμμάτων. Τά μυθιστορήματα, ούσιαστικός νουβέλλες λόγος εκτάσεως, τού Ντύρρενματ έχουν χαρακτηριστή ως «ύπαρξιακά άστοιμοκά μυθιστορήματα». Είναι μόνον τέσσερα, αλλά τό παρόν είναι από τά γνωστότερα έργα τού Έλβετου συγγραφέως. Στήν ιστορία αυτήν, τήν διερεύνηση ένός φόνου άναλαμβάνει ό γηραιός και άρρωστος επιθεωρητής Μπαίρλοχ, ό οποίος έρχεται άντιμέτωπος μέ χίλια προβλήματα, τήν δική του άδυναμία, τήν άκρεια φιλοδοξία τού βοηθού του, και κυρίως τόν αντίπαλό του, Έναν σκιάδη και άδίστακτο έγκληματία, μέχρι τό άπροσδόκητο τέλος.

■ **Δημοσθένης Κούρτοβιχ, Ο ήχος τής σιωπής τής** (έκδ. Βιβλιοπωλείον τής Έστίας, σελ. 304, είρώ 15). Ένα μυθιστόρημα που αναφέρεται στήν σχέση μεταξύ μητέρας και γιου, μία από τίς δύσκολες σχέσεις, είτε είναι θετική είτε άρνητική. Τό πρώτο μέρος άφορά στήν μητέρα και τά βιώματά τής, τήν σχέση τής μέ τόν πατέρα τού παιδιού τής, αλλά και γενικότερα τήν πορεία τής. Οί άναμνήσεις τής από τήν Κατοχή και τά χρόνια τής Δικτατορίας στοιχειώνουν τήν ζωή τού γιου τής. Είναι ένα μυθιστόρημα που πλέκεται στήν πρόσφατη ιστορία τού τόπου μας και μέ τά ψυχολογικά προβλήματα μητέρας και γιου. Ο θάνατος τής μητέρας γίνεται ή άφορμή για να άρχισι από τόν γιού ή αναδρομή στήν πορεία τής μητέρας και ή άνάληψη τής δικής τής άλήθειας.

■ **Γιώργος Ιωάννου, Πολλαπλά κατάγματα** (έκδ. Κέδρος, σελ. 232, είρώ 15,50). Ο Γιώργος Ιωάννου (1927-1985) είναι από τούς συγγραφείς τής μεταπολεμικής γενιάς που διέγραφε τελειώς δική τόν πορεία. Τό ύφος του είναι άπόλυτος προσωπικό και ιδιαίτερα προσωπικοκεντρικό. Προσέφερε τόσο ποιητικές συλλογές όσο και διηγήματα, όλα δέ κατέχουν τήν δική τους θέση στήν δημιουργία τής Πρώτης Μεταπολεμικής Γενιάς. Ο Ιωάννου άπέβησε από ένδο νοσοκομειακή λοίμωξη μετά από μία πολύ άπλη επέμβαση, sé ηλικία 58 ετών, καθώς εισήρ-

χετο στήν άριμη περίοδο τής δημιουργίας του. Τό παρουσιάζομενο βιβλίό του είναι χαρακτηριστικό τού νέου λογοτεχνικού είδους που έγκαινιάσε στήν ελληνική πεζογραφία ό Ιωάννου. Είναι sé μικρή φόρμα, είδος διηγήματος και ταυτοχρόνος ψυχογραφήματος τού άφηγητού, δηλαδή τού ίδιου. Έκυκλοφόρησε για πρώτη φορά τό 1981, είναι δηλαδή από τά σχετικά τελευταία έργα του. Διακρίνεται για τό στυλ τής άφηγησεως και τόν τρόπο που κατορθώνει να έστιάζη τό ενδιαφέρον στούς προσωπικούς τόν στοχασμούς και συναισθήματα, μεταφέροντας στόν άναγνώστη τό προσωπικό ως πανανθρώπινο.

■ **Adam Grant, Σέξουο ξανά. Η άξια τού να γνωρίζεις τι δέν γνωρίζεις** (μτφρ. Πέτρος Γεωργίου, έκδ. Πατάκη, σελ. 440, είρώ 19,90 και sé e-book είρώ 11,99). Ο συγγραφέας είναι Αμερικανός καθηγητής στό Πανεπιστήμιο τής Πενσυλβανίας, στήν Σχολή Διοικησεως Έπιχειρήσεων Wharton School. Επί σειρά ετών συνεκέντρωνε τίς έξαιρετικές άξιολογήσεις τών φοιτητών, κάτι που σημαίνει όπωσδήποτε ότι τά κείμενα και τά μαθηματά του είναι εύκολα κατανοητά. Έχει τήν ειδικότητα τού οργανωτικού ψυχολόγου. Βασική άρχή τής διδασκαλίας του (και τού παρόντος βιβλίου) είναι ή άρχή: Να επιχειρηματολογής σάν να έχεις δίκαιο και να άκούσι σάν να έχεις άδικο. Είναι μία άρκετά ιδιότυπη άρχή, που φυσικά άποτελεί τήν βάση τής προπαγάνδας. Τό βιβλίό είναι ένα έγχειριδίό τού τρόπου να επικρατής στίς λεκτικές άντιπαράθεσεις. Προφανώς τό έχει διαβάσει και ό Πρόεδρος Τράμπ! ▲ ▼

